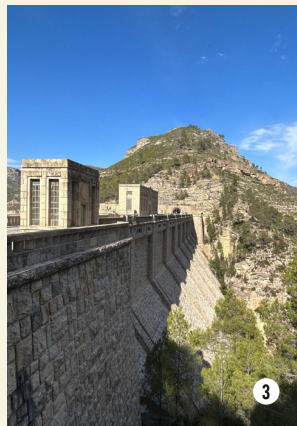

1

2

3

1. Barracons del destacament de presos reconvertits en habitatges, vista actual (MJST, 2024).
2. Treballadors abocant formigó durant els treballs de construcció de la presa en 1945 (Memòria C.H.J., 1945).
3. L'embassament de Benagéber en l'actualitat (MJST, 2024).

Contacte:

justicia.reparacio@gmail.com

<https://memoriaijusticia.org>

Organitza:

ACCIÓ CIUTADANA
CONTRA LA
IMPUNITAT DEL
FRANQUISME

VNIVERSITAT ID VALENCIA
CMRPESET
Col·legi Major Rector Peset

Patrocina:

D | Diputació
V de València | Memòria
Democràtica

Col·labora:

**Institut de
Drets Humans**
VNIVERSITAT ID VALENCIA

**Centro de
Estudios
La Serranía**

CAREVOLTA

QUEDA INAUGURADO ESTE PANTANO
TREBALLS FORÇATS EN BENAGÉBER

Entre 1941 i 1944, més de mig miler de presos republicans foren destinats a la construcció de l'embassament de Benagéber, a l'interior de La Serrania valenciana. La història dels gairebé sis-cents presos que treballaren en les obres, junt a centenars d'altres treballadors i les seues famílies, és un episodi a penes conegut de la nostra història recent.

Una vegada acabada la guerra, centenars de milers de persones que havien lluitat per la defensa de la legalitat republicana i contra el colp d'estat, acabaren en presons i camps de concentració, víctimes dels consells de guerra franquistes. En un país desfet per la guerra, la dictadura va decidir utilitzar a la població reclusa com a mà d'obra forçada, presentant eixa explotació com una forma de canviar a les persones i reinserir-les en la Nova Espanya. Havia nascut "La Redención de Penas por el trabajo".

Els destacaments penitenciaris de treball ompliren l'Estat espanyol. Moltes obres públiques i privades de reconstrucció i noves infraestructures (mines, carreteres, canals, ports i pantans) conserven la memòria del seu treball. En el cas de Benagéber, la major part de les obres del pantà es van realitzar durant la postguerra. Malgrat que cal esmentar que els treballs per construir un embassament al riu Túria començaren durant la II República.

El primer destacament de presos s'incorporà als treballs de construcció a Benagéber en 1941. Apartats en uns senzills barracons —que encara es conserven— van treballar al pantà fins a octubre de 1944. Vivien allunyats de les seues famílies, sota vigilància permanent i obligats a l'adoctrinament polític-social i religiós. Foren destinats als treballs manuals més durs de pic i pala, amb jornades diàries de fins a divuit hores.

La dictadura va confiar el projecte a l'empresa Portolés y Cia, encarregada de dur a terme les obres, que finalitzaren en 1952. En l'actualitat, l'embassament i les restes d'algunes instal·lacions del destacament penitenciar i la colònia obrera són testimoni d'aquesta història i esdevenen un espai excepcional per fer memòria i explicar les polítiques repressives de l'Espanya de Franco.

Edificis i estructures presents durant el període 1941-1944

1. Presa
2. Fàbrica de ciment
3. Tallers i magatzem
4. Alberg de solters
5. Casa de la direcció
6. Escola / Església
7. Poblament obrer
8. Hostatgeria
9. Casa d'encarregats
10. Hospital
11. Destacament Penitenciar
12. Antiga cantina i calabós